

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂREA nr.52

din 15 decembrie 2023

cu privire la Raportul auditului conformității privind realizarea parteneriatelor public-private aferente dezvoltării activităților Societății pe Acțiuni „Loteria Națională a Moldovei” din sectorul loteriilor și pariurilor la competiții și evenimente sportive, precum și din sectorul automatelor de joc cu câștiguri bănești

Curtea de Conturi, cu participarea dlui Garaz Viorel, Secretar de stat al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării; dnei Pușcaș Alexandra, șefa Direcției dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; dnei Miron Ana, consultantă principală, Direcția monitorizare și control, Cancelaria de Stat; dnei Plăcintă Svetlana, consultantă principală, Direcția monitorizare și control, Cancelaria de Stat; dnei Beșliu Viorica, șefa Direcției parteneriat public-privat și proiecte investiționale a Agenției Proprietății Publice, Reprezentantă a statului în cadrul Societății pe Acțiuni „Loteria Națională a Moldovei”; dlui Cotruță Ion, șef adjunct al Direcției parteneriat public-privat și proiecte investiționale, Agenția Proprietății Publice; dlui Dermenji Vadim, director general al Societății pe Acțiuni „Loteria Națională a Moldovei”; dlui Coșciug Rodion, șef al Direcției audit intern și monitorizare, Societatea pe Acțiuni „Loteria Națională a Moldovei”; dnei Sîrbu Maria, contabilă-șefă, Societatea pe Acțiuni „Loteria Națională a Moldovei”; dlui Manic Sergiu, director adjunct al Agenției Servicii Publice; dlui Raiu Semion, șef adjunct al Direcției licențiere a unităților de drept, Agenția Servicii Publice; dlui Balan Andrei, șef al Direcției juridice, Ministerul Finanțelor; dnei Sorocean Valeria, șefa Direcției generale de expertiză juridică, Serviciul Fiscal de Stat, precum și a altor persoane cu funcții de răspundere, în cadrul ședinței video, călăuzindu-se de art.3 alin.(1), art.5 alin.(1) lit. a) și art.31 alin.(1) lit. b) din Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova¹, a examinat Raportul auditului conformității realizării parteneriatelor public-private aferente dezvoltării activităților Societății pe Acțiuni „Loteria Națională a Moldovei” din sectorul loteriilor și pariurilor la competiții și evenimente sportive, precum și din sectorul automatelor de joc cu câștiguri bănești.

Misiunea de audit public extern a fost realizată în conformitate cu Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2023², având drept scop evaluarea conformității realizării parteneriatelor public-private aferente dezvoltării activităților Societății pe Acțiuni „Loteria Națională a Moldovei” din sectorul loteriilor și pariurilor la competiții și evenimente sportive, precum și din sectorul automatelor de joc cu câștiguri bănești.

¹ Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017 (în continuare – Legea nr.260 din 07.12.2017).

² Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2023, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.65 din 22.12.2022.

Auditul public extern a fost planificat și s-a desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit aplicate de Curtea de Conturi, în special, ISSAI 100, ISSAI 400 și ISSAI 4000³.

Examinând Raportul de audit, Curtea de Conturi

A CONSTATAT:

Domeniul jocurilor de noroc reprezintă o activitate recreativă și o formă de divertisment, desfășurată conform unor reguli prestabilite, bazată pe risc, care permite de a câștiga bani, alte bunuri sau drepturi patrimoniale. Ținând cont de numărul semnificativ al participanților, dar și de rulajele financiare considerabile din acest domeniu, controlate și necontrolate de către stat, această activitate a devenit o activitate economică generatoare de profituri pentru organizatori.

Evaluând conformitatea realizării parteneriatelor public-private aferente dezvoltării activităților Societății pe Acțiuni „Loteria Națională a Moldovei” din sectorul loteriilor și pariurilor la competiții și evenimente sportive, precum și din sectorul automatelor de joc cu câștiguri bănești, se atestă că, deși au fost înregistrate și efecte pozitive aferente, unele activități cuprinse în aria de audit nu corespund în totalitate exigențelor cadrului normativ în vigoare și nu au contribuit în măsură deplină la atingerea obiectivelor prestabilite. Au fost identificate deficiențe, cauzate de unele lacune ale sistemului de control intern la diferite niveluri de management, de nefuncționalitatea mai multor structuri de competențe generale abilitate cu atribuții de evaluare a modului de derulare a parteneriatelor public-private, dar și de tergiversarea implementării unor mecanisme viabile de monitorizare a pieței jocurilor de noroc, ceea ce nu asigură veridicitatea datelor, transparența și controlul statului în acest domeniu. Astfel,

- ✓ carențele admise la argumentarea economică și tehnică a studiului de fezabilitate, inclusiv analiza insuficientă a tuturor elementelor și riscurilor relevante domeniului, nu au contribuit la atingerea indicatorilor economici prestabiliți, iar investițiile de cca 9,5 mil. lei, realizate în 18 săli de joc, au fost ineficiente, generând pierderi;
- ✓ lipsa unor proceduri clare de control asupra procesului de elaborare/aprobare a studiului de fezabilitate, precum și la încheierea contractelor de parteneriat public-privat a determinat modificarea și substituirea condițiilor prevăzute de actul normativ aferent organizării și realizării parteneriatelor public-private, iar, ca urmare, partenerul public a suportat cheltuieli suplimentare în valoare de cca 25,1 mil. lei;
- ✓ nedefinirea clară în contractele de parteneriat public-privat a cheltuielilor investiționale și curente generează riscul ca, în cazul rezilierii anticipate a contractelor, partenerul public să fie nevoit să ofere o despăgubire întreită a tuturor cheltuielilor prezentate de către partenerul privat;
- ✓ lacunele din procesul de stabilire a taxelor de procurare a documentației standard, dar și a taxelor de participare la concursurile publice de parteneriat public-privat condiționează riscuri aferente creării unor condiții restrictive și abuzive pentru eventualii participanți la concurs și, în consecință, nerespectarea principiilor fundamentale, aplicate în domeniul parteneriatului public-privat, de egalitate de tratament, imparțialitate și nediscriminare;
- ✓ deficiențele cu privire la veridicitatea informațiilor contabile și controlul limitat asupra programului privind organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc cu risc social scăzut prin

---

³ Hotărârea Curții de Conturi nr.2 din 24.01.2020 „Cu privire la Cadrul Declarațiilor Profesionale ale INTOSAI”.

intermediul rețelelor de comunicații electronice, cauzate de nedeținerea exhaustivă de către partenerul public a datelor privind biletele de loterie emise și vândute, mizele depuse la pariurile online, câștigurile achitate ș.a., nu asigură conformitatea derulării programului în cauză;

- ✓ neelaborarea unui sistem electronic unic de monitorizare de stat a jocurilor de noroc, în condițiile în care partenerul public nu cunoaște și nu are acces la toate informațiile din domeniul nominalizat, a determinat neaplicarea pe deplin a principiilor politicii de stat în domeniul respectiv, și anume: i) asigurarea imposibilității influențării din exterior asupra rezultatelor jocului de noroc și ii) asigurarea echității și obiectivității la desfășurarea activității în domeniul jocurilor de noroc;
- ✓ lipsa unor reglementări clare și viabile cu privire la modul de blocare, accesare, depunere a mizei, eliberare și primire a câștigurilor în mediul online a condiționat faptul că piața jocurilor de noroc este compromisă cu activități neautorizate în modul corespunzător, ceea ce afectează situația financiară a partenerului public, inclusiv a transferurilor aferente în bugetul de stat, precum și nu asigură transparența și protecția drepturilor consumatorului;
- ✓ nefuncționalitatea și neîndeplinirea atribuțiilor legale de către Consiliul Național pentru Parteneriatul Public-Privat, Rețeaua interministerială de parteneriat public-privat și Comisia de monitorizare a parteneriatului public-privat au lipsit Executivul de un instrument suplimentar pentru evaluarea performanței derulării parteneriatului public-privat și intervenirea în caz de necesitate, ceea ce nu contribuie la buna desfășurare a parteneriatului public-privat și nu asigură pe deplin controlul statului în acest domeniu.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.14 alin.(2), art.15 lit. d) și art.37 alin.(2) din Legea nr.260 din 07.12.2017, Curtea de Conturi

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Raportul auditului conformității privind realizarea parteneriatelor public-private aferente dezvoltării activităților Societății pe Acțiuni „Loteria Națională a Moldovei” din sectorul loteriilor și pariurilor la competiții și evenimente sportive, precum și din sectorul automatelor de joc cu câștiguri bănești, anexat la prezenta Hotărâre.
2. Prezenta Hotărâre și Raportul de audit se remit:
  - 2.1. **Parlamentului Republicii Moldova**, pentru informare și examinare, după caz, în cadrul Comisiei parlamentare de control al finanțelor publice;
  - 2.2. **Președintelui Republicii Moldova**, pentru informare;
  - 2.3. **Guvernului Republicii Moldova**, pentru informare și luare de atitudine în vederea monitorizării asigurării implementării recomandărilor de audit;
  - 2.4. **Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării**, pentru informare și implementarea recomandării din Raportul de audit;
  - 2.5. **Ministerului Finanțelor**, pentru examinarea posibilității utilizării resurselor financiare disponibile din conturile bancare ale Societății pe Acțiuni „Loteria Națională a Moldovei” în corelare cu protejarea interesului public național;
  - 2.6. **Ministerului Finanțelor, în comun cu Agenția Servicii Publice**, pentru informare și implementarea recomandărilor din Raportul de audit;
  - 2.7. **Agenciei Proprietății Publice, Consiliului Societății și Societății pe Acțiuni „Loteria Națională a Moldovei”**, pentru informare și implementarea recomandărilor din Raportul de audit;

2.8. **Procuraturii Generale**, pentru informare și examinare conform solicitării.

3. Prezenta Hotărâre intră în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și poate fi contestată cu o cerere prealabilă la autoritatea emitentă în termen de 30 de zile de la data publicării. În ordine de contencios administrativ, Hotărârea poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

4. Curtea de Conturi va fi informată trimestrial, în termen de 6 luni din data intrării în vigoare a prezentei Hotărâri, despre acțiunile întreprinse pentru executarea subpunctelor 2.5. și 2.6., și în termen de 12 luni, despre acțiunile întreprinse pentru executarea subpunctelor 2.4. și 2.7. din prezenta Hotărâre.

5. Hotărârea și Raportul auditului conformității privind realizarea parteneriatelor public-private aferente dezvoltării activităților Societății pe Acțiuni „Loteria Națională a Moldovei” din sectorul loteriilor și pariurilor la competiții și evenimente sportive, precum și din sectorul automatelor de joc cu câștiguri bănești se plasează pe site-ul oficial al Curții de Conturi (<https://www.ccrm.md/ro/decisions>).

Marian LUPU,
Președinte